

2 Výsledky testů

Zjišťování výsledků probíhalo ve dvou oblastech, přírodovědné a společenskovední. Každý test trval maximálně 75 minut a obsahoval úlohy tří vzdělávacích oborů (chemie, fyzika, přírodopis v případě testu přírodovědného přehledu; dějepis, výchova k občanství, zeměpis v případě společenskovedního přehledu). Každý test se skládal ze dvou částí. První společnou část absolvovali všichni žáci. Tato část obsahovala 30 úloh. Na základě výsledku v první, společné části testu řešil žák ve druhé části testu buď úlohy základní obtížnosti, nebo úlohy vyšší obtížnosti. Obě rozdílné části obsahovaly každá po 30 úlohách. Cílem odlišné úrovně v druhé části testu bylo přizpůsobit obsah prokázaným schopnostem žáka. Hodnocení úloh odráželo míru jejich komplexnosti, celkové skóre žáka bylo určeno bez odečítání bodů za nesprávné odpovědi.

2.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Do všech agregovaných vyhodnocení byly zahrnuty pouze výsledky žáků, u kterých škola při registraci nevyznačila příznak „SVP“ identifikující žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které účast ve výběrovém zjišťování nebyla povinná (o jejich účasti rozhodoval ředitel školy po poradě s vyučujícími). Test přírodovědného přehledu řešilo 3 297 žáků registrovaných jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (pouze žáci 9. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií, u 3. ročníku středních odborných škol speciální vzdělávací potřeby nebyly zohledňovány), test společenskovedního přehledu řešilo 3 284 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Testy v úpravě pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami obsahovaly při stejné časové dotaci poloviční počet úloh, úlohy vycházely z úloh pro standardní test (bez SVP), ale v některých úlohách byly provedeny typografické nebo drobné obsahové úpravy. Na výběru a úpravách úloh se podíleli zkušení učitelé ze škol vzdělávajících primárně žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzhledem k dobrovolné účasti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se do výsledků, kterých tito žáci dosáhli (průměrná úspěšnost 55 % v testu přírodovědného přehledu a 56 % v testu společenskovedního přehledu), různou měrou promítají rozdílné typy a rozsahy speciálních vzdělávacích potřeb. Jakákoli podrobnější analýza výsledků by proto nemohla přinést validní závěry. To ovšem nijak nesnižuje přínos, který účast ve výběrovém zjišťování poskytla samotným žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich učitelům a ředitelům jejich škol. Ti dokážou vzhledem ke znalosti individuální míry speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků zhodnotit dosažený výsledek žáka a s přihlédnutím ke všem okolnostem, které jsou pro daného žáka specifické, využít získaná zjištění formativním způsobem v dalším vzdělávání žáka.

2.2 Souhrnná charakteristika výsledků v přírodovědném přehledu

Stejný test z přírodovědného přehledu řešili žáci 9. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále také „žáci ZŠ a VG“ resp. „jen žáci ZŠ“ a „žáci VG“) a žáci 3. ročníku středních odborných škol (dále také „žáci SOŠ“). Úspěšnost žáků středních odborných škol byla celkově o 6 % vyšší než žáků ZŠ a VG.